

forrige Aarhundrede. Det er jo ikke noget særlig dansk; det er sket i alle andre Lande. Der var jo akkurat det samme Forhold i Norge, hvor man havde en Afdeling af den danske Nationalbank. Ved Adskillelsen i 1814 beholdt Norge sin Afdeling med Aktionærer, Papirer, udstedte Sedler og alt, hvad der tilhørte den norske Afdeling, og man fik deroppe sine Sager i Orden lige saa tidlig eller før end vi. Man har i andre Lande haft de samme Vanskeligheder. Det har været Tilfældet i Tyskland, Holland og Belgien. I England har det nu aldrig været saa galt. Derimod har man haft lignende Vanskelighed eller Usikkerhed i Balkanstaterne, Østrig, Rusland og forskellige Stater, hvor man for nylig er gaaet over til Guldmøntfoden. Det er altsaa ikke noget særligt Kunststykke, man har gjort herhjemme.

Jeg kunde have ønsket, at vor Nationalbank havde drevet noget mere indgaaende Forretning, at den var kommen noget mere i Forbindelse med Befolkningen. Jeg kan ikke andet end beklage, at Nationalbanken ikke er tilstrækkelig kendt udenfor Landets Grænser. Naar man skal gøre Forretning i Tyskland med Bankverdenen, saa er det Landmandsbanken og ikke Nationalbanken, man regner med. Jeg synes, det maatte have ligget nær for Nationalbanken at gøre Danmark til en saa god Vekselplass (som muligt). Jeg vilde gerne, at Banken ikke blot skulde bidrage til at udjævne Omsætningen Mand og Mand imellem, men ogsaa ved at faa Filialer, ved at komme ud til Befolkningen, drive sin Forretning paa en mere hensigtsmæssig og praktisk Maade. Jeg vil der nævne, at Banken skulde ikke blot give Lombard-Laan, men ogsaa give Rembours og i det hele taget hjælpe Omsætningen i langt større Grad end hidtil. Vi have desværre ikke nogle Provinskøbmand i denne Sal, og derfor maa vi andre søge at se paa Sagerne med deres Øjne. Jeg tror at have nogle Betingelser derfor. Jeg har siddet i Bestyrelsen af en Forening med en Omsætning paa 11 Mill., en Forening, der var baseret paa Import af Varer fra de store oversøiske Pladser. Jydsk Fødestofforretning havde sidste Aar en Omsætning paa 11 Mill., hvoraf over Halvdelen bestod i Indkøb af amerikanske Varer, særlig Majs

og Bomuldsfrøkrager fra de sydlige Stater i Nordamerika, Baltimore og New Orleans. Ingen dansk Købmand, end ikke Mønsted eller anden Rigmand, der importerer Varer, kan faa en Handel i Stand, med mindre han den Dag, da Slutseddelen underskrives, har en Bank eller et Verdensfirma til at kautionere. Det er ikke nok med, at man tilbyder at betale kontant; der skal være et verdenskendt Firma, der kautionerer for, at den Dag, Slutseddelen underskrives, er Sælgeren sikker paa at faa Betaling. Hvor lang Kreditten skal være, om der skal gives kortere eller længere Henstand, har mindre at sige. I Amerika bruger man de saakaldte lange Veksler paa 4 Maaneder paa Grund af de lange Afstande. Men den Dag, Handelen er sluttet, vil man have Sikkerhed for at faa sin Betaling. Hvorledes gaar det saa til? Man kan ikke faa en dansk Bank taget gyldig for Rembours paa disse Pladser, det kan man derimod i Riga og Reval, undertiden i Odessa, men ikke i Amerika — og saa maa vi skaffe os det i Bank of England; men vi have ikke der nogen Forbindelse gennem Nationalbanken. Vi henvende os da til det verdensbekendte Firma Donner & Cohn i Hamborg. For at faa deres Kaution maa vi give $\frac{1}{4}$ pCt. og ogsaa i den første Tid $\frac{1}{4}$ pCt. til et Vekselsfirma her i København for at sige god for os.

Nu havde det ligget naturligt for Nationalbanken, især da den har Filial, og vi have Kontor i Aarhus, at sige: Vi skulle give Rembours, og ere vi ikke kendte, skulle vi skaffe Bank of Englands Erklæring om, at vi ere gode nok, og ville de have Veksler udstedte i Sterling, kunne de faa dem. Paa de store Vekselplasser, Hamborg og London, handles der jo nemlig med Mark og Sterling, og jeg kunde godt tænke mig, at man i Amerika ikke ønsker Vekslerne udstedte i Kroner, men derimod i Dollars, Mark eller Sterling. Det havde ligget naturligt for Nationalbanken at kautionere for Veksler i Sterling, for den maa jo være Køber af saa godt som al Sterling her i Landet. Vi faa jo her som Betaling for vort Smør, Flæsk og til Dels vore Æg Anvisninger i Sterling. Vi faa saaledes Hundreder af Millioner i Anvisninger i Sterling fra Bank of England eller andre Banker derovre. Og denne Betaling vi